Predstavljanje projekta *Granice mode: Interdisciplinarne artikulacije odjeće i tekstila* – FABO

Jozefina Ćurković*
Sveučilište u Zagrebu Tekstilno tehnološki fakultet, Zagreb, Hrvatska
*Dopisni autor: jozefina.curkovic@ttf.unizg.hr
Prispjelo: 8. travnja 2026.

Funded by the European Union
NextGenerationEU

Prikaz

FASHION BORDERS

Projekt *Granice mode: Interdisciplinarne artikulacije odjeće i tekstila* (FABO, TTF-IIP-01), jedan je od institucijskih istraživačkih projekata Sveučilišta u Zagrebu Tekstilno-tehnološkog fakulteta financiran sredstvima državnoga proračuna Republike Hrvatske i Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.–2026. iz izvora NextGenerationEU – Mehanizam za oporavak i otpornost.

Institucijski projekt *Granice mode: Interdisciplinarne artikulacije odjeće i tekstila* / *Fashion Borders* (FABO) pokrenut je 2025. godine s fokusom na interdisciplinarno istraživanje načina na koje se moda, kostim i tekstil vizualno, jezično i društveno-ekonomski artikuliraju u povijesnom i suvremenom kontekstu, s posebnim naglaskom na hrvatsku modu 20. i 21. stoljeća. Cilj je projekta doprinijeti znanstvenoj valorizaciji hrvatske mode, osnažiti njezinu vidljivost i potaknuti javni dijalog o modi kao ključnom segmentu kulturnog, društvenog i gospodarskog identiteta.

Voditeljica je projekta prof. dr. sc. Katarina Nina Simončič, redovita profesorica na Sveučilištu u Zagrebu Tekstilno-tehnološkom fakultetu, a članovi projekt-noga tima su djelatnici Sveučilišta u Zagrebu Tekstilno-tehnološkog fakulteta: prof. art. dr. sc. Jasminka Končić (umjetničko područje), doc. dr. sc. Tonči Valentić (društveno područje), doc. dr. sc. Karla Lebhaft (humanističko područje), doc. dr. sc. Maja Stracenski Kalauz (društveno područje), doc. art. Barbara Bourek (umjetničko područje), dr. sc. Duje Kodžoman, viš. asis. (tehničko područje), dr. sc. Marijana Tkalec, viš. asis. (tehničko područje), dr. sc. Ivana Lukica, predavač (humanističko područje), Jozefina Ćurković, mag. hist. art. i mag. etnol. i kult. antrop., asistentica (humanističko područje). Suradnica na projektu je Maja Arčabić, muzejska savjetnica, voditeljica Zbirke mode, modnog pribora i tekstila, Zbirke namještaja, satova i drugog posoblja u Muzeju grada Zagreba.

U središtu istraživanja nalazi se pojam granica — ne kao ograničenja, već kao dinamičnih točaka pregovaranja između identiteta, tijela (odjevenog / razodjevenog), materijala, jezika, tehnologije i društvenih struktura. Istraživanjem se premošćuju tradicionalne podjele između teorije i prakse, povijesti i suvremenosti, visoke i ulične mode, nosivog i konceptualnog, analognog i digitalnog. Moda se promatra kao kulturni i proizvodni sustav koji oblikuje i odražava društvene uloge, vrijednosti i promjene, istodobno prelazeći ili učvršćujući različite prostorne, estetske, konceptualne i političke granice.

Istraživanje se provodi kroz povijesno-analitičke metode (analiza razvoja modne industrije, tekstilnog i modnog dizajna, odijevanja i implementacije zapadnih modnih fenomena), kvalitativne metode (analiza arhivske građe, vizualna i diskurzivna analiza, intervjui, studije slučaja), kvantitativne metode i terensko istraživanje (ekonomske teme, tržišne transformacije, modno poduzetništvo, digitalne tehnologije), sociološke metode (odnosi mode s identitetom, politikom, rodom i društvenim vrijednostima), umjetničko-istraživačke metode (radionice, eksperimentalne pristupe modnom i tekstilnom dizajnu, vizualne prakse, izložbe, tribine) i digitalnu dokumentaciju istraživanja i diseminacije rezultata projekta *Granice mode* (FABO). Istraživanje jezika provodit će se u području pragmalingvistike, sociolingvistike i korpusne lingvistike metodama kontrastivne analize i analize diskursa.

Tijekom prvih šest mjeseci provedbe projekta, provedena su stručna usavršavanja i studijski boravci, započeto mapiranje suvremene modne produkcije u lokalnome kontekstu, započeta istraživanja čiji će rezultati biti objavljeni u znanstvenoj publikaciji, organiziran je međunarodni simpozij te su provedene

različite aktivnosti diseminacije. Uspostavljanje mrežne stranice kao repozitorija ne samo projektnih aktivnosti nego i aktualnih fluktuacija u stručnim i znanstvenim područjima na koje se projekt usredotočuje važan je i dugoročni cilj projekta.

Na 27. ICOM Generalnoj konferenciji — ICOM Dubai 2025, koja se održala od 11. do 17. studenoga, prof. dr. sc. Katarina Nina Simončič (sl.1) predstavila je istraživanje pod naslovom *On the Border Between Designed and Coded Suit: A Case Study of 'SOLL'*.

Sl.1 Prof. dr. sc. Katarina Nina Simončič na ICOM Dubai 2025

U sklopu 18. znanstveno-stručnog savjetovanja Tekstilna znanost i gospodarstvo (TZG 2026), održanog 27. siječnja 2026. godine na Sveučilištu u Zagrebu Tekstilno-tehnološkom fakultetu, predstavljene su aktivnosti projekta u okviru poster sekcije posvećene institucijskim projektima. Prezentacija je obuhvatila ciljeve istraživanja usmjerene na razvoj znanstveno-istraživačkog i inovacijskog potencijala unutar sektora mode i tekstila.

U zborniku sa savjetovanja TZG2026 objavljen je i sažetak stručnoga rada suradnika na projektu dr. sc. Duje Kodžomana i prof. art. dr. sc. Jasminke Končić pod naslovom *Granice svečanog i svakodnevnog: Studija slučaja projekta eNVision i modela dvostrukog stručnog mentorstva*. Rad analizira primjenu modela dvostrukog mentorstva u kontekstu suvremene modne prakse i obrazovanja. Cjeloviti rad je objavljen u časopisu *Tekstil* 75 (2026.) 1, str. 22-30.

U četvrtak, 2. travnja 2026. godine, putem platforme Zoom održan je međunarodni umjetničko-istraživački simpozij pod naslovom *Constructions of Appearance: Interdisciplinary Approaches to Fashion, Costume, and LGBTQ Identities*. Skup je okupio istaknute međunarodne teoretičare, umjetnike i istraživače koji su kroz prizmu mode i kostimografije propitivali kompleksne odnose identiteta, tijela i vizualne kulture. Poseban naglasak stavljen je na LGBTQ perspektive, performativnost odijevanja te političke implikacije kostima u suvremenom društvu.

U sklopu repozitorija digitalizirani su i dijelovi časopisa *Tekstil* iz razdoblja od 1954. do 1997. godine s naglaskom na znanstvene i stručne radove koji tematiziraju modu, modne revije i prezentacije te prakse modnog oblikovanja i dizajna.

Sve projektne aktivnosti mogu se pratiti na službenoj mrežnoj stranici fabo-project.com (sl.2) te na Instagram profilu projekta instagram.com/faboproject/.

Sl.2 Mrežna stranica projekta *Granice mode / Fashion Borders* (FABO). Dizajn: DISKO design research studio (Andreja Lovreković, Ela Meseldžić i Martina Petric). Programiranje: Tomislav Jezidžić, Josip Mucak.